

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatelů **a) Pe. R., b) Pa. R.**, obou zastoupených Mgr. Jaroslavem Čapkem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Komenského 241, za účasti **Ministerstva financí**, se sídlem v Praze 1, Letenská 15, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2005, č. j. 11 Ca 219/2004 – 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 12. 2005, č. j. 11 Ca 219/2004 - 38, zamítl žalobu stěžovatelů proti nečinnosti správního orgánu, kterou se domáhali vydání rozsudku, jímž by byla účastníkovi (dále jen „ministerstvo“) uložena povinnost vydat rozhodnutí o jejich návrhu ze dne 28. 4. 2004 na zahájení řízení o náhradě za znárodněný majetek. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že žaloba proti nečinnosti správního orgánu § 79 s. ř. s. může být úspěšná – při dodržení dalších zákonem stanovených podmínek – tehdy, jestliže správní orgán nevydal rozhodnutí, ačkoliv podle zákona byl povinen rozhodnutí vydat. Povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí musí tedy vyplývat jak z hmotněprávní, tak i procesněprávní úpravy. Městský soud se při posuzování důvodnosti žaloby proto zabýval otázkou, zda ministr financí měl zákonem stanovenou povinnost rozhodnout o žádosti stěžovatelů o náhradu za majetek znárodněný společností E. „S.“, s. s. r. o. na základě dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., provedeného vyhláškou ministra průmyslu č. 122/1946 Ú.l. a dospěl k závěru, že v této konkrétní věci není hmotněprávní předpis, na základě něhož by bylo možno vydat rozhodnutí o poskytnutí,

ev. neposkytnutí, náhrady za znárodněný majetek. Je tomu tak proto, že dekret prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. je právní normou v mnoha ohledech výjimečnou a jednorázovou. Stát po politických změnách v únoru 1948 neučinil žádné kroky k tomu, aby vytvořil právní rámec pro realizaci náhrady za znárodněný majetek, resp. učinil kroky k tomu, aby tuto náhradu neposkytoval (zrušením právní úpravy o subjektu, který měl náhradu poskytovat) a demokratický stát po listopadu 1989 promítl základní myšlenku o nápravě křivd v restitučních zákonech, které upravují problematiku zmírňování následků spáchaných křivd obecně, podle nichž lze za dodržení zákonných podmínek zohlednit nevyplacení náhrady za znárodněný majetek. Úprava zmírnění následků křivd z minulosti, obsažená v restitučních předpisech, je co do rozsahu komplexní a pouze křivdy, které lze pod ten který restituční předpis podřadit, mohou být dodatečně alespoň zmírněny. Exilové a bezprostředně poválečné zákonodárství československého státu představuje ve své podstatě již uzavřený okruh problémů a otázek souvisejících s válečnými událostmi a hospodářskou obnovou země, neboť normativní akty z této doby splnily svůj účel a z hlediska současnosti jsou proto již bez aktuálního významu a postrádají konstitutivní charakter. Z nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 14/94 lze ostatně rovněž dovodit, že dekrety prezidenta republiky sice zůstávají součástí právního řádu, ale nelze již podle nich rozhodovat. Existence pouze procesní úpravy k zahájení řízení (zákon č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a k závěru o povinnosti správního orgánu vydat rozhodnutí tudíž nepostačuje. Jelikož zde není hmotněprávní norma, podle které by mohlo ministerstvo o žádosti stěžovatelů rozhodnout, nebyla dána ani jeho pravomoc k vydání rozhodnutí podle dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. Nelze proto ani učinit závěr o tom, že by tento orgán byl nečinný.

V kasační stížnosti podané proti tomuto rozsudku v zákonné lhůtě z důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. vyjádřili stěžovatelé nesouhlas se zamítnutím žaloby. V kasační stížnosti především namítali, že pojem „jednorázovost“ lze v případě právního předpisu vykládat pouze tak, že jde o předpis, který upravuje jen určitou skupinu právních vztahů existujících v době, kdy vstupuje v účinnost a na další podobné vztahy, vznikající až po jeho vstupu v účinnost, se již nevztahuje. To však v žádném případě neplatí o dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., zejména pokud jde o náhradu za znárodnění, neboť na tuto úpravu odkazovaly i právní předpisy vydané v letech padesátých. I kdyby však uvedené neplatilo, nelze přijmout argumentaci městského soudu, podle které jednorázovost znamená nemožnost domáhat se náhrady podle uvedeného dekretu prezidenta republiky. V případě tohoto dekretu šlo o vztah mezi státem a vlastníky znárodněného majetku. Obsahem tohoto vztahu byla nejen povinnost vlastníka předat státu znárodněný majetek, ale i povinnost státu poskytnout za znárodněný majetek náhradu a tomu odpovídající právo vlastníků takového majetku na tuto náhradu. Jednorázovost předpisu tedy neznamená zánik práv po určité době, ale pouze to, že právní předpis nedopadá na další podobné vztahy vzniklé v budoucnu. V případě vyplacení náhrady za znárodnění majetku provedené v roce 1946 jde o právní vztah vzniklý v roce 1946, který existuje do současné doby. Je tomu tak i proto, že dekret prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. nebyl nikdy zrušen, stejně jako nebyly zrušeny jednotlivé nároky jím upravené, které tak trvají dodnes, pokud nebyly uspokojeny. Zpochybňovat existenci vztahu mezi vlastníky znárodněného majetku a státem, založeného dekretem, jehož obsahem je právo těchto vlastníků na vyplacení náhrady, lze postavit na roveň zpochybňování vlastnického práva státu ke znárodněnému majetku. Stěžovatelé považují za nesprávné tvrzení městského soudu, že restituční předpisy vylučují poskytnutí náhrady za znárodnění. Městský soud vychází v podstatě z toho, že zákon č. 87/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o mimosoudních rehabilitacích“) je ve vztahu k předpisu, který zakládá nárok na náhradu za znárodnění, předpisem speciálním a jako takový má před znárodněvacím předpisem přednost. V tomto konkrétním případě však

citovaný zákon není předpisem speciálním ve vztahu k dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. Oba právní předpisy totiž upravují nároky zcela odlišných subjektů. Zákon o mimosoudních rehabilitacích upravuje nároky fyzických osob (původních vlastníků či jejich právních nástupců), jejichž věc přešla do vlastnictví státu v případech uvedených v ustanovení § 6 tohoto zákona, kdežto dekret prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. upravuje v tomto případě nárok společníků právnické osoby, resp. právních nástupců společníka této právnické osoby, jejíž majetek byl na základě tohoto dekretu znárodněn. Oba předpisy mají tedy zcela odlišné adresáty a již z tohoto důvodu je v tomto případě vyloučena specialita zákona o mimosoudních rehabilitacích ve vztahu k dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. Podle názoru stěžovatelů jim proto rozhodnutím městského soudu, v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (rozsudek ze dne 22. 1. 2004 ve věci Jahn a spol. proti Německu), nebyla poskytnuta dodnes žádná náhrada za majetek zabavený společností s ručením omezeným, jejímž společníkem byl jejich otec. Přitom z této judikatury vyplývá, že omezení vlastnického práva, a zejména pak zabavení majetku, je možné jen za náhradu, která musí být přiměřená. Neposkytnutí přiměřené náhrady, pokud nejde o výjimečný případ, je proto považováno za porušení čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Na základě uvedeného navrhli, aby byl rozsudek městského soudu zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ministerstvo se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnilo se závěry městského soudu vyslovenými v napadeném rozsudku a současně zdůraznilo, že podmínky pro stanovení náhrady vzniknou dnem, kdy bude vydáno vládní nařízení ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., jímž budou stanoveny zásady k poskytnutí náhrady v hotovosti a v jiných hodnotách. Jelikož potřebné vládní nařízení ještě nebylo vydáno, nemohl být ani vydán výměr o náhradě za znárodnění. Pokud by tak bylo učiněno, bylo by to v rozporu s předmětným dekretem prezidenta republiky, který má platnost zákona. Vzhledem k tomu, že stěžovatelům byla za část znárodněného majetku poskytnuta finanční náhrada podle zákona o mimosoudních rehabilitacích, současné poskytnutí náhrady za totožný majetek podle původních znárodnovacích předpisů by bylo duplicitním plněním ze strany státu a bezdůvodným obohacením podle § 451 a násl. o. z. S poukazem na uvedené skutečnosti ministerstvo navrhlo zamítnutí kasační stížnosti.

Stěžovatelé v replice k vyjádření ministerstva uvedli, že i když prováděcí nařízení vlády k ustanovení § 9 odst. 2 dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. dosud nebylo vydáno, ustanovení § 8 odst. 2 a § 9 odst. 1 tohoto dekretu jsou naprosto dostačující pro určení výše a způsobu náhrady. Ministr financí proto může rozhodnout o náhradě bez ohledu na neexistenci prováděcího nařízení vlády. V této souvislosti poukázali i na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Ads 40/2003 - 41, publikovaný pod č. 122/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z této judikatury lze dovodit obecnou tezi, že znemožňuje-li neexistence prováděcího právního předpisu realizaci ústavně zaručeného práva (v daném případě zakotveného v čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod), je na místě přímá aplikace těch ustanovení dekretu prezidenta republiky, která toto ústavní právo konkretizují a provádí. Pokud jde o ministerstvem tvrzenou specialitu restitučních předpisů ve vztahu k obecným právním předpisům, odkázali v plném rozsahu na kasační stížnost, v níž k tomuto problému zaujali své stanovisko. Kategoricky rovněž odmítli tvrzení ministerstva o případném duplicitním plnění ze strany státu, protože v této věci se domáhají náhrady za majetek znárodněný přímo právnické osobě, kdežto Pe. R. byla poskytnuta finanční náhrada za znárodněné nemovitosti, které v době znárodnění vlastnil jeho otec.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnili stěžovatelé v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ustanovení § 79 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek. Žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.

Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatelé podali k ministru financí dne 28. 4. 2004 návrh na zahájení správního řízení o náhradě za majetek znárodněný společností E. „S.“, s. s. r. o. na základě dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., provedeného vyhláškou ministra průmyslu č. 122/1946 Ú.l., a to jako právní nástupci (synové) jednoho ze společníků společnosti O. R., který zemřel dne 2. 11. 1961. Ministerstvo financí k tomuto podání sdělilo dopisem ze dne 7. 6. 2004, že v současné době nemůže rozhodnout o poskytnutí náhrady za znárodněný majetek, protože nejsou splněny zákonné podmínky dané citovaným dekretem prezidenta republiky (v důsledku absence prováděcích předpisů nelze postupovat podle správního řádu). Stěžovatelé v podání ze dne 14. 6. 2004 vyslovili názor, že podáním návrhu bylo řízení zahájeno, a proto je nutno ve věci vydat rozhodnutí. Ministerstvo financí pak reagovalo dopisem ze dne 30. 8. 2004, v němž uvedlo, že trvá na původním stanovisku.

Městský soud se při posuzování důvodnosti žaloby zcela opodstatněně zabýval otázkou, zda ministr financí měl zákonem stanovenou povinnost rozhodnout o návrhu stěžovatelů ze dne 28. 4. 2004 o náhradě za majetek znárodněný společností E. „S.“, s. s. r. o. na základě dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., provedeného vyhláškou ministra průmyslu č. 122/1946 Ú.l.

K tvrzené nezákonnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud poznamenává, že nesprávné posouzení právní otázky soudem může spočívat buď v tom, že soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis, než měl správně použít, a pro toto pochybení je výrok soudu v rozporu s příslušným ustanovením toho kterého právního předpisu nebo v tom, že soudem byl sice aplikován správný právní předpis, avšak tento byl nesprávně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci, nebo je sice učiněn správný právní závěr, ale v odůvodnění rozhodnutí je nesprávně prezentován.

Nejvyšší správní soud se při posuzování opodstatněnosti kasační stížnosti především zabýval otázkou, zda je oprávněný požadavek stěžovatelů ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s., totiž aby ministerstvo postupovalo podle dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., tzn., zda je nečinný, ačkoli měl povinnost konat. Při rozhodování vycházel z povahy a charakteru dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., k němuž již zaujal stanovisko ve své judikatuře jak Ústavní soud, tak i Nejvyšší správní soud.

Dekret prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. stanovil zásadu, že za znárodněný majetek přísluší náhrada, pokud nebylo stanoveno jinak (§ 8 dekretu), o níž příslušelo rozhodnout ministru financí v dohodě s věcně příslušným ministrem (§ 10 odst. 1 dekretu). Citovaný dekret předpokládal, že náhrada bude poskytnuta v plnění obdobném dávkám z národního pojištění, v hotovosti nebo jiných hodnotách (§ 9 odst. 1 písm. a), c) a d) dekretu), přičemž ve vztahu k těmto druhům náhrad mělo být vydáno nařízení vlády (§ 9 odst. 2 dekretu) nebo že bude poskytnuta v cenných papírech, které měl vydat Fond znárodněného hospodářství (§ 9 odst. 1 písm. b), § 10 odst. 2 dekretu), jenž byl zřízen k provedení náhradové služby. Vládní nařízení ve vztahu k náhradám podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), c) a d) citovaného dekretu nebylo vydáno a vládní nařízení o Fondu znárodněného hospodářství č. 253/1948 Sb. bylo s účinností od 1. 1. 1952 zrušeno zákonem č. 106/1950 Sb.

Ústavní soud se k problematice povahy dekretu prezidenta republiky obecně vyjádřil v nálezu ze dne 8. 3. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 14/94, publikovaném pod č. 55/1995 Sb. Byť Ústavní soud rozhodoval o návrhu na zrušení dekretu prezidenta republiky č. 108/1945 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fonděch národní obnovy, zaujal k uvedené problematice v plénu stanovisko, jehož závěry lze nepochybně vztáhnout i na dekret prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. Je tomu tak i proto, že v tomto nálezu vyjádřený právní názor na povahu a charakter dekretu prezidenta republiky uplatňoval Ústavní soud ve své pozdější, a tedy ustálené, judikatuře i ve vztahu k dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. Ústavní soud v citovaném nálezu uvedl, že „exilové zákonodárství, jakož i bezprostředně poválečné zákonodárství osvobozeného československého státu, představuje ve své podstatě dnes již uzavřený okruh problémů a otázek úzce souvisejících s válečnými událostmi a hospodářskou obnovou země. Normativní akty z této doby splnily tak svůj účel ve zmíněné bezprostředně poválečné době, z hlediska současnosti jsou již vesměs bez aktuálního významu a postrádají již nadále konstitutivní charakter (článek 5 odst. 2 ústavního dekretu prezidenta republiky ze dne 13. 8. 1994, č. 11/1944 Úř. Věst. Čsl., ve znění zákona č. 12/1946 Sb.) ... vzhledem k tomu, že tento normativní akt již splnil svůj účel a po dobu více než čtyř desetiletí již nezakládá právní vztahy, a nemá tedy již nadále konstitutivní charakter, nelze dnes, za uvedené situace, zkoumat jeho rozpor s ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou podle článku 10 Ústavy (čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy), neboť takový postup by postrádal jakoukoli právní funkci. Opačný postup by ostatně zpochybnil princip právní jistoty, jenž je jednou ze základních náležitostí současných demokratických právních systémů“. Ústavní soud vyslovil naprosto shodný právní názor na povahu dekretu prezidenta republiky i v usnesení ze dne 18. 2. 2003, sp. zn. II. ÚS 14/03, kterým v identické věci odmítl jako zjevně neopodstatněnou ústavní stížnost, v níž stěžovatelé brojili proti nečinnosti Ministerstva financí ohledně jejich návrhu na vydání výměru o náhradě a způsobu poskytnutí náhrady za znárodněný majetek podle dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. I v tomto případě, kde šlo o posouzení povahy a charakteru dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., Ústavní soud zaujal právní názor, že „exilové zákonodárství, jakož i bezprostředně poválečné zákonodárství osvobozeného československého státu, představuje ve své podstatě dnes již uzavřený okruh problémů a otázek úzce souvisejících s válečnými událostmi a hospodářskou obnovou země. Normativní akty z této doby splnily tak svůj účel ve zmíněné bezprostředně poválečné době, z hlediska současnosti jsou již bez aktuálního významu a postrádají již nadále konstitutivní charakter“. Z toho Ústavní soud dovodil, že požadují-li stěžovatelé vydání rozhodnutí na základě dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., jedná se v podstatě o stejnou situaci, jaká již byla Ústavním soudem posuzována, a tak nelze než ve shodě s nálezem ze dne 8. 3. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 14/94, konstatovat, že i citovaný normativní akt již splnil svůj

účel, kdy po dobu více než čtyř desetiletí nezakládá právní vztahy, a nemá tedy již nadále konstitutivní charakter. Ústavní soud ve svém usnesení dovodil i další rozhodný závěr, že „Ministerstvo financí v současné době zjevně není oprávněno podle dekretu č. 100/1945 Sb. jako celku postupovat, a tak ani nemůže rozhodovat o náhradě za znárodněný majetek podle jeho § 7 a násl. (nehledě na absenci prováděcího předpisu ve smyslu § 9 odst. 2 cit. dekretu a neexistenci Fondu národního hospodářství ve smyslu § 10 citovaného dekretu). Z tohoto důvodu není možno považovat předmětné podání stěžovatelů za návrh, jímž by bylo zahájeno správní řízení (§ 18 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení), což je předpokladem pro vydání určitého správního rozhodnutí, tedy i toho, jehož vydání se stěžovatelé ústavní stížností domáhají“. Z uvedené judikatury Ústavního soudu vycházel i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 2. 2006, č. j. 5 Ans 8/2005 - 63, kterým zamítl kasační stížnost žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2005, č. j. 7 Ca 282/2003 - 28, jímž byla zamítnuta jejich žaloba proti Ministerstvu financí, v níž se domáhali uložení povinnosti, aby tento správní orgán vydal rozhodnutí ve věci jejich návrhu ze dne 18. 6. 2003 na stanovení náhrady za znárodněný majetek podle dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb.

Nejvyšší správní soud při rozhodování o kasační stížnosti stěžovatelů vycházel z právních názorů vyslovených Ústavním soudem k problematice charakteru a povahy dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. a potažmo k stěžovateli tvrzené povinnosti ministra financí k rozhodování o náhradě za znárodněný majetek (čl. 89 odst. 2 Ústavy). Jiný postup by vedl k nerespektování rozhodovací praxe a měl by dopad na právní jistotu všech subjektů, která je základním principem demokratické povahy ústavního státu.

Nejvyšší správní soud proto dovozuje, že dekret prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. je normativním aktem, který již splnil svůj účel, jenž po velmi dlouhou dobu nezakládá právní vztahy, a nemá tedy již nadále konstitutivní charakter. Ministerstvo proto v současné době zjevně není oprávněno podle dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. postupovat, a tak ani nemůže rozhodovat o náhradě za znárodněný majetek podle jeho § 7 a násl., nehledě na absenci prováděcího předpisu ve smyslu § 9 odst. 2 citovaného dekretu a neexistenci Fondu národního hospodářství ve smyslu § 10 citovaného dekretu. Z tohoto důvodu není možno považovat podání stěžovatelů ze dne 28. 4. 2004 za návrh, jímž by bylo zahájeno správní řízení (§ 18 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení), což je předpokladem pro vydání určitého správního rozhodnutí, tedy i toho, jehož vydání se stěžovatelé domáhají.

Ve světle toho, co bylo uvedeno, je proto správný závěr městského soudu, že v této konkrétní věci zde není hmotněprávní předpis, na základě něhož by bylo možno vydat rozhodnutí o poskytnutí, ev. neposkytnutí, náhrady za znárodněný majetek. Správný je i další závěr městského soudu, že pokud zde není hmotněprávní norma, podle níž by mohl správní orgán rozhodnout, nebyla dána ani jeho pravomoc k vydání rozhodnutí podle dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., a nelze proto učinit závěr, že by tento orgán byl nečinný. Městský soud tedy věcně správně vyřešil otázku, která byla předmětem žaloby, tj. zda správní orgán byl nečinný, ačkoli měl povinnost konat.

Nejvyšší správní soud nepovažuje za nutné vyjadřovat se k další argumentaci stěžovatelů týkající se charakteru a povahy dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. a potažmo k stěžovateli tvrzené povinnosti k rozhodování o náhradě za znárodněný majetek, protože s ohledem na výše uvedené nemá právní význam pro posouzení dané problematiky (např. že nelze přijmout argumentaci soudu, že jednorázovost dekretu prezidenta republiky znamená nemožnost stěžovatelů domáhat se náhrady podle tohoto předpisu, nárok

na vyplacení náhrady za znárodnění dosud trvá, neboť dekret prezidenta republiky nebyl nikdy zrušen, zpochybňování existence vztahu mezi stěžovateli a státem založeného dekretem stran vyplacení náhrady lze postavit na úroveň zpochybňování vlastnického práva státu). Ze stejných důvodů nepovažuje Nejvyšší správní soud za potřebné vyjadřovat se ke stížní námitce o nesprávnosti právního názoru městského soudu, že restituční předpisy vylučují poskytnutí náhrady za znárodnění, protože v tomto případě nejde o posuzování možnosti aplikace restitučních předpisů v případě nemožnosti vyplacení náhrady za znárodnění, ale o to, zda správní orgán měl zákonem stanovenou povinnost rozhodnout o žádosti stěžovatelů ze dne 28. 4. 2004. Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud poukazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 3. 1998, sp. zn. Pl ÚS 45/97, v němž tento soud vyslovil zásadu, že je věcí suverénního rozhodnutí státu, zda přistoupí k restitucím, a pokud ano, v jakém rozsahu budou majetkové křivdy odčiněny. Z toho lze dovodit, že úprava zmírnění následků křivd z minulosti, která je uvedena v restitučních předpisech, je co do rozsahu komplexní a pouze křivdy, které lze pod ten který restituční předpis podřadit, mohou být dodatečně alespoň zmírněny.

Nejvyšší správní soud proto z uvedených důvodů kasační stížnost stěžovatelů jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelé v řízení úspěch neměli a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu